

Vision 2021
Randers Byråds vision for Randers

Juni 2014

Vision 2021

Forord

En vision er væsentlig for at sætte en retning og lægge en linje. Det er i visionen, at Randers Byråd sætter ord på, hvor vi skal nå hen – den vision vi har for udviklingen af Randers Kommune.

Vision 2021 er vedtaget i Randers Byråd i juni 2014. Visionen er, hvad vi stræber efter og hvilke mål, vi vil nå i 2021. Visionen har fem fokusområder og bliver omsat til handling i en række politikker og strategier.

Visionens 5 fokusområder:

1. Børn og uddannelse
2. Bolig-, kultur- og handelsbyen Randers
3. Center og landsbyer
4. Erhvervslivet i Randers styrker vækst og velfærd
5. I Randers skaber vi velfærd sammen

Hvert fokusområde består af en række temaer nummereret fortløbende fra 1-16. Temaerne rummer hver især en beskrivelse af visionen for temaområdet samt en begrundelse og, hvordan der vil blive målt for at nå visionen.

Det 6. element:

Ud over visionens 5 fokusområder indgår det "6. element", som er byrådets bidrag til en brandingproces der går i gang i andet halvår 2014.

Juni 2014

Indhold

Forord.....	2
Indhold	3
Vision 2021	4
Fokusområde 1. Børn og uddannelse.....	6
<i>Tema 1:</i> 0-6 års området.....	6
<i>Tema 2:</i> Skoler i et ansvarsfællesskab - med plads til forskellighed	7
Tema 3: Den nye skole (fortsat fra nummer 2).....	8
<i>Tema 4:</i> Ungdoms- og videregående uddannelser	9
Fokusområde 2. Bolig-, kultur og handelsbyen Randers.....	10
<i>Tema 5:</i> Infrastruktur	10
<i>Tema 6:</i> Handelsbyen.....	11
<i>Tema 7:</i> Bolig- og kultur/aktivitetsbyen.....	12
Fokusområde 3. Centerbyer og landsbyer	13
<i>Tema 8:</i> Synlige by og landsbyprofiler	13
<i>Tema 9:</i> Infrastruktur (relateret til centerbyer og landsbyer)	14
Fokusområde 4. Erhvervslivet i Randers styrker vækst og velfærd	15
<i>Tema 10:</i> Erhvervsstrategier mv.	15
<i>Tema 11:</i> Kompetencer og erhverv – Randers uddanner alle unge.....	16
<i>Tema 12:</i> Indkøbspolitik.....	17
Fokusområde 5. I Randers skaber vi velfærd sammen	18
<i>Tema 13:</i> Værdier og praksis.....	18
<i>Tema 14:</i> Den sociale arv brydes.....	19
<i>Tema 15:</i> Sundhedsområdet	20
<i>Tema 16:</i> De lokale fællesskaber (medborgerskab/civilsamfundet).....	21
6. Element: Branding - Randers skal brandes.....	22

Vision 2021

Randers byråd har vedtaget Vision 2021. Visionen er, hvad vi stræber efter og hvilke mål, vi vil nå i 2021. Visionen har fem fokusområder. Randers Kommune omsætter visionen til handling i en række politikker og strategier.

Det er vores vision, at

Randers er kendt som en dynamisk og ambitiøs kommune

- Vi udnytter fremtidens viden og teknologi. Dermed skaber vi afsæt for ny viden, kompetencer, innovation og nye arbejdspladser.
- Vi har et af landets stærkeste centre for ungdoms- og korte, videregående uddannelser. Her er et levende ungdomsmiljø med afsæt i Randers centrum og Jens Otto Krags Plads. Her er gode studieboliger i hjertet af Randers tæt på kollektiv trafik.
- Hvor virksomheder står sammen regionalt og internationalt

Randers Kommune er en tiltrækkende bosætningskommune både i byer og landsbyer

- Vi har natur lige uden for døren
- Man cykler rundt til oplevelser, natur og arbejde
- Vi er førende i at inddrage borgere, virksomheder og organisationer i fællesskaber, som tager vare på udvikling af velfærd, kultur, idræt og demokrati.
- Byen, havnen og Gudenåen er ét stort rum for oplevelser, udfoldelse og væresteder
- Et af landets mest innovative byområder står næsten færdigudbygget i Munkdrup tæt på både Aarhus og Randers. Det sker som en del af udviklingen af den ny bydel, Randers syd, hvor vi bygger på værdier som natur, bæredygtighed, fællesskab, miljø, sjæl og bevægelse.
- Hvor man kan bo midt i byen og samtidig nyde udsigten til åen og naturen

Randers By er byen til vandet med attraktive muligheder for oplevelser, nye miljøer og muligheder

- Det historiske centrum er Danmarks hyggeligste handelsby
- Det ambitiøse byudviklingsprojekt "Byen til vandet" binder middelalderbyen sammen med Gudenåen og Randers Fjord med nye bo, oplevelses- og aktivitetsmuligheder

Randers Kommune er i det kommunale førerfelt

- Hvor nogle af landets førende folkeskoler klæder eleverne på til at gribe deres muligheder
- Vi gør op med den sociale arv og skaber mønsterbrydere
- Borgere i udsatte positioner oplever tværfaglighed, helhed, engagement og muligheder.

Randers Kommune er attraktiv for virksomheder og iværksættere

- Vores forvaltning ser muligheder frem for problemer
  - o Derfor har vi én enkel og let adgang til forvaltningen.
  - o Vi møder virksomheder som kunder
  - o Vores infrastruktur styrker erhvervsaktiviteten
  - o Vi har fokus på eksportfremme og klynger for at styrke den enkelte virksomhed
- Vi skaber betingelser og rammer, der styrker udviklingen af virksomheder og muligheder for iværksættere.
  - o Derfor skaber vi mulighed for at slå sig ned i miljøer med faglig sparring, adgang til viden og kapital.
  - o Derfor har vi et etableret og professionelt iværksættermiljø.
  - o Vi har fokus på adgang til Business Region Aarhus og dermed kontakt til 850.000 borgere.

Fokusområde 1. Børn og uddannelse

Tema 1: 0-6 års området

Hér er vi i 2021:

- a. Det pædagogiske fokus på leg og læring – og sundhed og bevægelse udvikler alle børn i institutionerne.
- b. Alle daginstitutioner åbner sig mod lokalsamfundet og skaber ét eller flere partnerskaber (det kan være en virksomhed, en kulturinstitution, et landbrug, et grønt område, et ældrecenter, en forening etc.).
- c. Der er fleksibel åbningstid – herunder åbnet 16-18 i særlig ordning.
- d. Der er indskolingsmodel/fleksibel overgang til skole.
- e. 85 % af forældrene udtrykker "tilfredshed" med tilbud/muligheder.

Begrundelse:

Byrådet ser dagtilbudsområdets ressourcer som flerdelte: Normering/lønkrone, faglige kompetencer, partnerskaber og samspillet mellem medarbejdere og medborgere, jf. nummer 19 om institutionernes frihedsbrev.

0-6 års området er barnets vigtigste lærings-/modningsår – det skal være et markant og kvalificeret tilbud – oplevet af nuværende og kommende borgere.

Byrådet lægger vægt på, at "det normale" er det velfungerende barn, der skal stimuleres max. – suppleret af en flerstrengt strategi, der skal være med til at styrke børn i svage positioner – hvor man sætter ind så tidligt som muligt.

Via partnerskaberne skaber institutionerne bredere rammer og muligheder for det pædagogiske arbejde.

Med færre skoler styrkes mulighederne for pasning i skoledistriktet – det vil give nye muligheder for overgangsforløb etc.

Skal understøttes af bl.a.:

Indskolingsmodellen/den fleksible overgang til skole fastholdes/udbygges.

Der arbejdes fortsat med tilbud om kursus i forældreskab til alle forældre, der skal være med til at understøtte det gode barneliv. 0-6 års området er i den grad "ansvarsdeling" mellem forældre og institution. Daginstitutionsbestyrelserne skal have fokus på ikke mindst dette fælles ansvar.

Byrådet går i dialog med bestyrelserne, der sammen med institutionen skal være hovedaktører i udviklingen af de lokale løsninger – herunder fokuseringen på partnerskaber.

Flere daginstitutioner i samme nærmiljø kan etablere fælles "hygge/afhentnings-miljø" kl. 16-18 med en pædagog og 2 "bedsteforældre" eller lign. under forudsætning af, at der er tale om et stabilt set up under daginstitutionsbestyrelsens ansvar. Der skal laves forsøgsordninger.

Daginstitutionerne har en særlig rolle i forhold til at medvirke til at sikre en vellykket integration "fra starten".

Byrådet er åbne for forsøg med/etablering af børnehuse i små samfund på tværs af skole og dagtilbud, hvor det harmonerer med den overordnede skole-/dagtilbudsstruktur.

Vi måler det sådan:

Tjekkes via tilfredshedsmålinger etc.

Tema 2: Skoler i et ansvarsfællesskab - med plads til forskellighed

Hér er vi i 2021:

- a. Alle skoler arbejder ud fra fælles målsætninger og krav, der følger op på folkeskolens formålsparagraf.
- b. Alle skoler har derudover rum til at udvikle særlige kompetencetilbud til eleverne.
- c. Randers ligger karaktermæssigt over regionalt gennemsnit.
- d. Randers er i top 10 blandt danske kommuner, hvis skolers helt særlige udvikling/resultater trækkes frem som forbillede.
- e. I Randers har man troværdig og meningsfyldt inklusion – med stor opbakning fra forældre og lærer

Begrundelse:

Skolen skal være et vigtigt brækjern i forhold til den socialøkonomiske virkelighed anno 2014, hvor Randers "hænger" lidt på mange parametre.

Bases er fælles krav til alle skoler. Men der er samtidig fortsat rum for skolerne til at udvikle særlige kompetencer på områder som idræt, kultur, iværksætteri etc. Det er med til at skabe attraktive arbejdspladser for lærere og pædagoger – med rum til at "gå efter det og udvikle det" som noget unikt for hver skole. Skolerne skaber også rum for "enerne".

I denne kompetenceudvikling kan også indgå evnen til at hjælpe børn og unge i udsatte positioner til en uddannelse og bryde den sociale arv. En skole med et gennemsnitligt lavt karakterniveau kan i princippet godt have leveret fremragende resultater.

Skolen er et ansvarsfællesskab, der udmøntes i skriftlige aftaler og løbende dialog mellem skole og forældre. For de svageste forældre, der ikke kan gennemføre dette, indgås aftaler ud fra mulighederne.

Politikere og bestyrelser evaluerer løbende kvaliteten i skolen på alle områder – bl. a. ved at systematisere og samle viden via samtaler med alle forældre, der fra- og tilvælger folkeskolen. "Hvad kan vi lære af det? Hvad kan vi blive bedre til? Det er ikke noget, man kan putte sig med på den enkelte skole.

Det skal være meningsfyldt at være medlem af skolebestyrelsen. Medansvaret for skolens liv skal lægges ud til forældrene – via moderniseret ansvars-og kompetenceplan.

Skal understøttes af bl.a.:

Der udarbejdes aftaler mellem skole og forældre via indledende oplæg og dialog med forældrebestyrelserne. Aftalerne bygger på det, som 85 % af forældrene godt kan og gerne vil – og så skabes der modeller for andre fleksible aftaleformer for forældre i svage positioner.

Database/procedure etableres vedr. skoleledelsens obligatoriske samtaler med forældre, der til- og fravælger folkeskolen. Materialet er bl.a. et synligt evalueringssværktøj i forhold til den enkelte skole.

Udviklingen i danske kommuner vedrørende god/mindre god inklusion følges tæt – det er et område uden faglige faciliteter – og der skal sikres en løbende dialog mellem lærere, ledere, skolebestyrelser etc. – så der sikres optimalt ejerskab hele vejen rundt.

Der skal udarbejdes en ny ansvars- og kompetenceplan for skolebestyrelserne, der øger bestyrelsernes ansvar og rolle.

Vi måler det sådan:

Faktatjek.

Området følges primært via tæt dialog mellem byrådet/det faglige udvalg og skolebestyrelserne/skolerne. Der lægges særkilt plan for en offensiv fortælling om de gode historier – det kan registreres.

Måltal for tilfredshed opstilles.

Tema 3: Den nye skole (fortsat fra nummer 2)

Hér er vi i 2021:

- a. 85 % af forældrene udtrykker "tilfredshed" med skolen – og dermed den planlægning og udvikling, der fulgte op på folkeskolereformen.
- b. Randers har skoleledere, der ud fra en klar skolelederprofil sikrer gennemførelse/udvikling af den nye skole.
- c. Skolens bygninger indgår i energi- og vedligeholdelsesplan – alle skolebygninger vedligeholdes – så de fremtræder velfungerende, energifornuftige, tiltalende og velholdte.

Begrundelse:

Byrådet vil følge forældretilfredsheden tæt – blandt for at sikre dialog om det ansvarsfællesskab, som skolen bygger på. Tilfredshedsmålingerne skal bruges til den løbende forbedring af skolen.

Byrådet vurderer, at kompetent skoleledelse vil være en helt central faktor for, at den fremtidige folkeskole i Randers bliver en succes.

Byrådet passer på kommunens bygninger. De kommunale institutioner repræsenterer et niveau, der også ønskes alle andre steder.

Skal understøttes af bl.a.:

Der skal udvikles en model for hvordan og hvornår man måler forældretilfredshed – og hvordan der følges op.

Der skal udarbejdes job- og personprofiler og ansættelsesprocedurer, der sikrer kvalitet i skoleledelse. Herunder understøttende coaching, løbende evaluering etc. Der indlægges incitamentsstrukturer i ansættelsesforholdet.

Der udarbejdes vedligeholdelses-/energiplaner for alle skoler – der indgår i byrådets anlægs-/vedligeholdelsesbudgetter. Bygningsvedligeholdelse og energimodernisering indgår i det fælles kommunale (anlægs)budget.

Eget ansvar for at passe på bygninger skal herunder indgå i dialog med bestyrelser, elevråd etc.

Vi måler det sådan:

Der udvikles evalueringsmodeller etc.

Tema 4: Ungdoms- og videregående uddannelser

Hér er vi i 2021:

- a. Randers er ét af landets stærke centre for ungdoms- og de kort- og mellemlange videregående uddannelser – blandt andet understøttet af førerposition inden for erhvervsskoleområdet.
- b. Der er forskningsaktiviteter i samarbejde med flere universiteter.
- c. Randers er i kommunal top 10 vedr. evne til at fremskaffe praktik- og elevpladser.
- d. Der er etableret 500 toværelseslejligheder målrettet studerende/unge par i tidligere kontorlokaler etc. i Randers by – med let adgang til kollektiv trafik.
- e. Der er læsesal/studiemiljøer – også for unge, der bor i Randers og studere i andre byer.
- f. Unge uden mulighed p.t. for at komme i ungdomsuddannelse får mulighed for at få bevis for kompetencer (de mangfoldige små skridt).
- g. Randers Kommune går forrest i skabelse af studiejobs i samarbejde med Erhverv Randers.
- h. Randers er kendt som ”uddannelsesbyen”.

Begrundelse:

Randers’ styrkeposition på erhvervsuddannelsesområdet skal understøttes på alle parametre. Herunder skal arbejdes målrettet på at skabe attraktive centrumslejligheder – og dermed bymiljø - for studerende m.fl. i Randers – også når de læser udenbys.

Nærheden til universiteterne i Aarhus og Aalborg lægger naturligt op til bl.a. forskningsmæssigt samarbejde – og dermed med til at understøtte det generelle kompetenceniveau i kommunen.

Skal understøttes af bl.a.:

Behovet og mulighederne i centrum for omdannelse af kontorlejemål til lejligheder skal undersøges og blive til målrettet plan – bl.a. ud fra en behovsvurdering, idet tallet nævnt under pkt. d ovenfor blot anfører en retning.

Der skal skabes styringsteam omkring elev- og praktikpladser – hvor kommunen kan være medspiller.

Der skal sikres et tæt samarbejde på mange planer mellem 7.-9 kl. og gymnasier og erhvervsskoler på både elev- og lærerniveau.

Træningstilbud for unge ufaglærte etc. skal kombineres med kursusbeviser – også på de mange måske små kompetenceniveauer, der indgår. Hér skal nytænkes og forsøges med det formål at understøtte selvværd og lysten til at få endnu flere kompetencer. Har man haft udendørs vedligehold for kommunen i nogle uger, giver det bevis etc.

Byrådet har markant fokus på rollen som lobbyist/partner/understøtter i forhold til udviklingen af en fortsat stærk palét af ungdoms- og kortere og videregående uddannelser og etablering af forskningsaktiviteter.

Vi måler det sådan

Der skal opstilles måltal for a-g.

Fokusområde 2. Bolig-, kultur og handelsbyen Randers

Tema 5: Infrastruktur

Hér er vi i 2021:

- a. Østbroen som betalingsbro er etableret.
- b. Borgere og gæster oplever, at der er optimale parkeringsmuligheder tæt ved centrum.
- c. Borgere og gæster, der kommer med kollektiv trafik oplever, at der er en let og smidig sammenhæng til bycentrum og boligområder.
- d. Sløjfen er bilfri.
- e. Letbanen til Randers indgår i den statslige/regionale planlægning.

Begrundelse:

Vedr. Østbroen – jf. den mangeårige planlægning.

Vedr. bilkørsel: der skal kunne køres tæt på centrum (som i 2014) – derefter bilfrit i den indre by.

Infrastrukturen og ønsket om at integrere byen med vandet hænger tæt sammen, jf. projektet i nummer 7.

Skal understøttes af bl.a.:

Samarbejde/pres på stat/regionale/private aktører vedr. Østbroen og letbanen.

Den bilfri sløjfe suppleres af smart-ordninger vedr. handicappede og gæster til hotellet.

En langsigtet plan for parkering sikres i 2015. Hér melder byrådet klart ud efter relevant dialog/høring etc.

Der planlægges særskilt for udviklingen af Østervold – i balancen mellem plads/aktiviteter/værested/oplevelser/kørsel, jf. projekt "Byen til vandet".

Udviklingen af en endnu mere attraktiv handelsby kan udfordre flere smarte infrastrukturelle løsninger i og omkring centrum.

Vi måler det sådan:

Kan direkte tjekkes.

Der skal opstilles måltal for borgeres-/gæsters tilfredshed.

Tema 6: Handelsbyen

Hér er vi i 2021:

- a. Randers er kendt som "Danmarks hyggeligste handelsby".
- b. Bycentrum er blevet udvidet med forbindelse til overdækket center fra busterminalen over Slotscentret.

Begrundelse:

Nethandel/fysisk handel/oplevelseshandel flytter grænser i de kommende år. Randers HAR grundlaget for at udvikle et meget attraktivt handelsmiljø. Det skal udnyttes.

Det fordrer, at alle aktører spiller på samme strategiske klaver – og at borgerne i Randers får øje på deres bys fortræffeligheder.

Skal understøttes af bl.a.:

Borgere og gæster skal opleve en samlet hyggelig, tiltalende, oplevelsesrig handelsby. Det skal de udtrykke og fortælle andre om. Disse vurderinger skal følges tæt.

Der skal arbejdes for en udvidelse af bycentrum med forbindelse til overdækket center fra busterminalen over Slotscentret.

Byrådet går i dialog med- og lægger pres på de nuværende erhvervs- og handels/turisme/cityorganisationer for at sikre en enhedsorganisation, der favner erhvervsudvikling, turisme og handelsliv.

Det skal bl.a. sikre, at butikkerne i centrum har fælles strategi og markedsføring, der bl.a. ses i åbningstider, udsalgsterminer, højtidsaktiviteter og events. Ligesom der selvfølgelig ligger fælles kalender for alle aktiviteter på kultur-, handels- og oplevelsesområdet.

Der skal sættes måltal op for omsætning hos caféer/restauranter/cityforretninger etc. Endvidere for borgernes brug af centrum og events.

Aktivitetskalender etc. indgår som velfungerende app.

Byrådet/den fælles erhvervs/handelsorganisation går ind i national bybranding – sikrer at der kommer fokus på/kåringer af "bedste handelsby". Sikrer benchmark etc.

Byfortætning af bl.a. boliger til unge studerende - og andre attraktive lejligheder - er med til at styrke liv og omsætning i centrum.

Udvikling af byrum/legepladser etc. skal understøtte udviklingen – og er en integreret del af udviklingen af handels- og oplevelsesbyen.

Brandingproces for borgerne i Randers Kommune skal være med til at skabe positiv energi/omtale, hvor det har bund i virkeligheden og borgernes egne oplevelser.

Ildsjele blandt butiksejere skal lægge frontlinjen – de skal findes, bruges og drages med ind i innovationen omkring handelsliv/oplevelser i centrum.

Vi måler det sådan:

Kan tjekkes direkte.

Tema 7: Bolig- og kultur/aktivitetsbyen

Hér er vi i 2021:

- a. Projekt "Byen til vandet" har udviklet et helt nyt Randers centrum , hvor middelalderbyen og åen og fjorden opleves som et hele.
- b. Havnemiljøet opleves af borgere og besøgende som et nyt attraktivt oplevelses- og mødested.
- c. Der er kommet 500 nye lejemål i centrum– primært 2 vær. til unge – men også større ejerlejligheder – primært etableret i tidligere kontorlokaler i centrum – med kort afstand til kollektiv transport.
- d. Der er i Randers by etableret 400 nye attraktive lejligheder med udsigt/nærhed til natur/vand.
- e. Munkdrup er det sydlige bycentrum og fremstår 90 % færdigudbygget med alle faciliteter for familier og ideel infrastruktur til Randers og Aarhus.
- f. Kultur- og fritidsmulighederne – rammerne omkring foreningsliv og egenaktiviteter – overalt med det grønne uden for døren - opleves af Randers borgerne som "fås ikke bedre i en dansk by".
- g. Randers Water og Wellness opleves af borgere og besøgende som en stærk aktivitet – og 25 % kommer fra andre kommuner. Sammen med Randers Stadion er Randers et kraftcenter inden for motion, idræt og oplevelser.
- h. Kulturhuset er udvidet via samspil med private aktører.
- i. Borgerne er storforbrugere af rammerne for breddekultur og idræt/-aktiviteter.

Begrundelse:

Projekt "Byen til vandet" skal skabe integration mellem bycentrum og å/fjord på begge sider af broen. Det vil gøre Randers endnu mere attraktiv for borgere og gæster. Der sættes samtidig fokus på at udvikle havnemiljøet baseret på den erhvervskultur, der fortsat vil kunne opleves – suppleret med være-/mødesteder.

Den fysiske nærhed til uddannelsesmiljøerne i Aarhus og Randers' egne uddannelser giver åbenlyse muligheder for at sikre, at flere studerende i Aarhus ønsker at bo i Randers – netop hvis mulighederne ligger i den attraktive midtby tæt ved kollektiv trafik mod Aarhus. Udviklingen i de liberale erhverv m.fl. vedr. ændrede krav til kontor-/administrationsforhold giver mulighed for en massiv omdannelse af kontorlejemål til beboelse – med opbakning/støtte fra Randes Kommune.

Munkdrup fremtræder og markedsføres som boligbyen tæt ved alting – mellem Randers og Aarhus nord. Skejby Sygehus står færdigt i 2017 og Munkdrup skal på det tidspunkt være i markant udvikling.

Der planlægges særskilt for endnu mere attraktive byrum – herunder legepladser.

Randers Water og Wellness opleves som en stærk aktivitet for borgere i kommunen – det tiltrækker familier fra andre kommuner – og kan være indgangen til andre besøg i Randers.

Kulturhusets flerhed af tilbud er en styrke – der er behov for udvidelse af ikke mindst kunstmuseumsdelen. Det forudsættes at private investorer medfinansierer.

Skal understøttes af bl.a.:

Projekt "Byen til vandet" vil give bud på visioner, strategier og opfølgende indsatsområder, der samlet skal sikre en fremtidig helhed mellem Randers By og vandet. Det bliver byrådets største og langtrækkende enkeltprojekt, der skal tage afsæt i arkitektkonkurrence.

Det nuværende kollegium er hurtigt fyldt op - men ligger alt for langt væk fra bycentrum. Der planlægges derfor målrettet mod at skabe både alternative boligformer for studerende/unge tæt ved centrum og dermed liv/aktivitet.

Byrådet sikrer planforudsætningerne for Munkdrups fortsatte udbygning.

Der skal planlægges for udvikling af mere attraktive oplevelser i byrummene – herunder for legepladser, så centrum i højere grad bliver attraktivt for voksne-børn.

Vi måler det sådan:

Kan direkte tjekkes. Der skal opstilles måltal for borgertilfredshed.

Fokusområde 3. Centerbyer og landsbyer

Tema 8: Synlige by og landsbyprofiler

Hér er vi i 2021:

a. Alle center- og landsbyer har i egne udviklingsplaner en klar profil vedr.:

- Identitet (egen by/landsbyklynge).
- offentlige faciliteter (skole/børnehus/velfærd).
- Boligudvikling/tilpasning.
- Infrastruktur
- Fællesskaber
- Erhvervs-/handels-/turismepotentiale/nærhed til det grønne
- Partnerskaber/foreningsliv med andre klynger/Randersforeninger.

- b. Der eksisterer lokal-/udviklingsråd med betydelig indflydelse omkring de større center-/landsbyer, alternativt landsbyklynger.

Begrundelse:

Hver tredje borger i Randers Kommune bor uden for Randers By. Derfor vægter byrådet, at de mindre samfund trives og udvikler sig selvstændigt.

Nuværende og kommende borgere m.fl. kender byens/landsbyens strategiske positionering og perspektiv – og har mulighed for at tage dette til efterretning og/eller udfordre planlægning/perspektiv. Herunder ligger også erhvervs-/handels-/turismepotentiale og miljøprofiler.

En landsbyprofil kan også handle om, at der ikke sker udvikling/understøttelse af det pågældende sted – at det inddrages som bosted under anden landsby/klynge etc.

Skal understøttes af bl.a.:

Lokale udviklingsplaner, jf. de 13 nuværende udviklingsplaner - der bliver fundamentet for plandialog – og integreres i kommuneplanerne.

Intet er statisk – området er præget af ildsjæle. ”Udfordringsretten” i forhold til den til enhver tid værende planlægning skal være til stede. Der vil være udviklingstiltag andre steder i landet, der kan inspirere etc.

Politisk vil man fortsat fokusere målrettet på at udvikle/modernisere center- og landsbyernes profiler – i dialog med nye lokal/udviklingsråd.

Der skal udvikles en model for Lokal-/Udviklingsråd.

Der skal ligge offensive planer etc. for markedsføring af 30 km. fjord og 20 km. å/nærhed til naturoplevelser – der også skal knyttes på de små byers profil.

Foreningslivet på tværs af Randers by og øvrige bysamfund kan styrke hinanden vedr. ressourcepersoner, adm. fællesskaber etc. – med kommunen som procesunderstøtter mv.

Byrådet skal understøtte rammer/aftale med diverse aktører vedr. sikring af moderne kommunikationsplatform (net/telefoni) overalt.

Vi måler det sådan:

Planerne ligger der – borgerne kender dem – kan tjekkes direkte – vil være en løbende dynamisk udvikling.

Tema 9: Infrastruktur (relateret til centerbyer og landsbyer)

Hér er vi i 2021:

- a. Randers Kommune arbejder offensivt for godt vejnet og optimale busforbindelser for borgerne i de mindre samfund.
- b. Randers Kommune sikrer trygge transportløsninger for borgere i udsatte positioner.

- c. Borgerne i lokalområderne etablerer fælleskaber/smartløsninger, der sikrer fælles transportmuligheder på alle måder. Randers er eksperimentarium på området.
- d. Det kommunale cykelstinet (udbygget med 100 km i forhold til 2014) er suppleret af 50 km nyt cykelnet mellem landsbyerne.
- e. Østbroen som betalingsbro er etableret.

Begrundelse:

Ovennævnte er forudsætningen for udviklingen af de små bysamfund. Der skal fokuseres på intelligente transportløsninger som element i de kollektive trafikmuligheder.

Udviklingen af cykelstinet har som overordnet mål trafiksikkerhed – men vil have en række andre sideeffekter (sundhed/oplevelse/turisme/sammenbinding af landsbyklynger etc.).

Specielt i Langå er der behov for at binde byen bedre sammen på tværs af jernbanen.

Skal understøttes af bl.a.:

Projekt b. vedr. samkørsel etc. skal følges op med mål/succeskriterier, så det bliver målbart.

Alternative enkle cykelspor etc. bliver etableret andre steder i landet – der skal arbejdes med forsøg/modeller, der kan realiseres som supplement til "almindelige cykelstier",

Der kan generelt være behov for at arbejde med trafiksanering i centerbyerne.

Vi måler det sådan:

Kan tjekkes. Vedr. pkt. b tjekkes via brugervurderinger hos handicappede m.fl.

Fokusområde 4. Erhvervslivet i Randers styrker vækst og velfærd

Tema 10: Erhvervsstrategier mv.

Hér er vi i 2021:

- a. Der er etableret 2.000 nye arbejdspladser (siden 2014).
- b. I Randers er det attraktivt at drive virksomhed.
- c. I Randers er det attraktivt at være iværksætter.
- d. Randers Kommune er en offensiv og medspillende aktør i Business Region Aarhus
- e. Randers Kommune er en offensiv aktør i sikring af en bæredygtig Aarhus Lufthavn.
- f. Randers Kommune er en offensiv aktør i forhold til den Kattegatbro, der er på det nationale investeringsprogram.

Begrundelse:

Randers har åbenlys fordel af, at Aarhus regionen/Det østjyske bybånds nordlige (stærkeste) center får mini-storby format på alle tangenter.

Den kommunale service med den ene indgang for virksomheder, iværksættere m.fl. skaber hurtig og fleksibel kommunikation – og dermed praktiske løsninger.

Iværksættermiljøer støttes fordi det skaber arbejdspladser – og fordi det er vigtigt, at iværksættere er i et miljø, hvor man kan overvinde forhindringer og holde fast. Herunder ligger også fokus på at udvikle socioøkonomiske virksomheder, hvor udvikling af Randers Kommunes kerneopgaver kan indgå.

Randes er den næststørste kommunale aktør i bybåndet/regionen- og man går målrettet efter synergien mellem den regionale og lokale udvikling.

Byrådet er opmærksomt på at visionen om at sikre Århus Lufthavn har et perspektiv på 10 – 15 år, medens en eventuel Kattegatbro tidligst er realiseret om 15 – 20 år.

Skal understøttes af bl.a.:

Byrådet fokuserer på erhvervslivets rammevilkår, hvori bl.a. indgår dækningsafgift (og brugen af den).

Den kommunale erhvervsservice ("en indgang mv.") skal løbende kvalitetssikres.

Der skal fokuseres på partnerskaber med erhvervsliv/kommune/uddannelsesinstitutioner/sygehuse etc. vedr. rammevilkår for iværksættere etc.

Der er fortsat fokus på de muligheder, som Væksthus Midtjylland giver for at styrke udviklingsmulighederne for virksomhederne i Randes.

Randers Kommunes offensive rolle vedr. udvikling af Business Region Aarhus, lufthavnen og Kattegatbroen vil løbende blive politisk evalueret.

Vi måler det sådan:

I nationale erhvervsklimamålinger ligger Randers Kommune i top 10.

Tema 11: Kompetencer og erhverv – Randers uddanner alle unge

Hér er vi i 2021:

- a. De unge i Randers uddanner sig.
- b. I Randers er der elev- og praktikpladser til alle.
- c. I Randers kommer borgere, der har været ledige eller ramt af langvarig sygdom, tilbage på arbejdsmarkedet.
- d. Der er i Randers oprettet yderligere 2 uddannelsesretninger indenfor de mellemlange uddannelser.

Begrundelse:

Randers HAR universiteter – i Aarhus og Aalborg. Behovet for højt uddannede løses dér. Understøttelse og ”holden hinanden målrettet fast” på styrkerne på erhvervsskoleområdet mv. i Randers er et åbenlyst fortsat indsatsområde. Det samme gælder et stærkt fundament af kortere videregående uddannelser, så unge i princippet har alle muligheder i universitetsbyerne og i Randers.

Skal understøttes af bl.a.:

At vi omsætter strategien ”Randers uddanner alle unge”.

Skolerne, erhvervsuddannelserne og erhvervslivet drøfter- og indgår løbende i partnerskaber vedr. brobygning/praksislæring /praktikpladser etc. – der kan være med til at understøtte unges vej fra skole til erhvervsuddannelser.

Randers Kommune har løbende fokus på hvordan, der skabes optimale rammer for erhvervs- og videregående uddannelser – vedr. bygningsmuligheder, infrastruktur, boliger, ugemiljøer etc. Der er løbende dialog med uddannelsesinstitutionerne ”på forkant”.

Randers har særlig indsats rettet mod at få borgere på sygedagpenge og ledige tilbage på arbejdspladsen.

Vi måler det sådan:

Den socialøkonomiske virkelighed i Randers anno 2014 peger på, at succes på området kan være:

De studerende ligger i top 25 blandt danske kommuner i evnen til at færdiggøre en uddannelse.

Randers ligger i top 25 i evnen til at skaffe elev- og praktikpladser.

Randers ligger i top 25 i evnen til at få ledige og sygdomsramte tilbage på arbejdsmarkedet.

Tema 12: Indkøbspolitik**Hér er vi i 2021:**

- a. Virksomheder i Randers har i forhold til 2014 øget andelen af vundne kommunale/offentlige udbud med 25 %.

Begrundelse:

Strategien for den offentlige sektor i Danmark er fælles og store udbud, der kan mindske den offentlige sektors udgifter og dermed øge produktiviteten.

Strategien i byrådet i Randers er, at produktiviteten i Randers Kommune øges – og hér kan en understøttelse af lokale udbydere skabe arbejdspladser, der samlet set kan styrke produktiviteten i det brede regnestykke.

Skal understøttes af bl.a.:

Området er reguleret - og Randers Kommune indgår i kommunale fællesskaber. Der skal fokuseres på indkøbsområder, hvor der formidles viden til Randersvirksomheder om udbudsområder, hvor man bl.a. via samarbejder, kan optimere konkurrenceevnen.

Byrådet skal inden for lovgivningens og KL-aftalernes rammer udstikke en politik på området, så forvaltningen har et rum for handling.

Kommunen kan have en tovholderfunktion der kan hjælpe mindre virksomheder i Randers med at gå sammen om at løfte nogle af kommunens større udbudsopgaver.

I indkøbspolitikken indgår byrådets mål og satsningsområder vedr. uddannelse, energi, miljø, sociale klausuler etc. Byrådet drøfter i hvilket omfang og hvordan sociale klausuler lægges ind i kommunale udbud.

Vi måler det sådan:

Der skal opstilles måltal ud fra den viden, der ligger i 2014 – så området kan følges.

Fokusområde 5. I Randers skaber vi velfærd sammen

Tema 13: Værdier og praksis

Hér er vi i 2021:

- a. Borgerne oplever en værdig, helhedsorienteret og konstruktiv vejledning og sagsbehandling med krav og muligheder i balance.
- b. Randers Kommunes arbejdsmarkedsindsats ligger i top 25 blandt kommunerne på alle de områder, hvor der foretages landsdækkende målinger vedr. evnen til at få borgere i job og uddannelse
- c. Ældreområdet rammer og indsats for borgere, der har brug for særlig støtte, foregår i ældrecentre, der er landskendte for boliger og aktivitetsmuligheder, der indholdsmæssigt og teknologisk understøtter rehabilitering på borgernes præmisser.
- d. Randers har "Psykiatriens Hus" – et tværfagligt miljø med regionale, kommunale og private aktører.
- e. 85 % blandt borgerne i udsatte positioner og deres pårørende udtrykker "tilfredshed" med rammer og tilbud.
- f. Randers Kommune har nået de nationale 2020 mål vedr. bl.a. forebyggelse af kriminalitet og misbrug og uddannelse til unge.

Begrundelse:

Randers vil i perioden 2014-21 fortsat have en befolkning, hvor mange har sociale udfordringer. Socialpolitikken vil hele tiden fokusere på balancen mellem borgernes ansvar for eget liv – og Randers Kommunes pligt til at skubbe bag på mulighederne hos borgere i udsatte positioner på grund af fysiske-, psykiske og sociale forhold.

Randers Kommune kan ikke skabe "livskvalitet for mennesker" – det kan man kun selv/i samspil med andre. Kommunes visioner fokuserer derfor på de særlige indsatser og rammebetingelser for borgerne på det sociale område. Herunder den professionalisme og ordentlighed, hvorpå man samarbejder med borgerne.

Skal understøttes af bl.a.:

Randers Kommune sætter opsøgende og tværfagligt/helhedsorienteret ind i forhold til borgere med fysiske, psykiske og/eller sociale handicap mv.

Byrådet skal forholde sig til – og opleve, at social- og beskæftigelsesområdet er præget af høj faglighed, helhedssyn og med fint blik for ansvarsdelingen mellem det offentlige og borgeren/netværket.

Der er sat gang i analyse af jobcentret, der følges op.

Der fokuseres på hurtigst mulige afklaringsforløb i forhold til borgere med nedsat arbejdsevne.

Der skal planlægges frem mod "Psykiatriens Hus".

Randers Kommune udvikler "fremtidens plejehjem" på national forkant.

Randers griber fat i de nationale mål for den sociale indsats.

De mest udsatte borgere oplever store problemer med at finde ud af de mange fagligheder og afdelinger - og vil ofte ikke kunne magte et system med mange fagsøjler. Derfor skal borgeren opleve helhed og tværgående ansvarlighed både i forhold til systemet/organiseringen og i forhold til den faglige indsats. Det indebærer "en indgang" for de borgere, der har helt særlige behov for støtte.

Der skal være særligt fokus på, at unge i udsatte positioner på grund af fysisk og/eller psykisk handicap/sygdom etc. oplever en helhedsorienteret og smidig overgang i forbindelse med, at man formelt går fra ung til voksen(18år).

Randers skal hvert år have mange fortællinger i landsdækkende medier om foregangs-/successtiltag på social- og arbejdsmarkedsområdet.

Vi måler det sådan:

Kan tjekkes via målesystemer.

Tema 14: Den sociale arv brydes

Hér er vi i 2021:

- a. Mulighederne for at træffe konstruktive valg for børn/unge i 25 udsatte familier anno 2014 er blevet markant forbedrede via de 7 års målrettede indsats.
- b. Randers Kommune ved nu, hvad der skal til for at sætte ind forebyggende i forhold til belastede familier, ikke mindst i forhold til børnene.

Begrundelse:

Byrådet (det politiske ansvar) og den sociale indsats (det faglige ansvar) skal i tættere indbyrdes forståelse/samspil. Det sker ved at byrådet/et fag-/projektudvalg særskilt følger arbejdet i forhold til 25 familier med særligt fokus på børnene.

Det handler ikke mindst om at tilstræbe at skabe mere lige muligheder for blandt andet uddannelse og et værdigt liv.

Projektet skal give viden og metoder/løsninger på tværs, der kan bruges generelt.

Skal understøttes af bl.a.:

Det vil samtidig være anledning til, at forvaltningen får tilknyttet forskning el. lign. på de 25 familier, der således understøttes af en særlig privilegeret indsats til gavn for både familierne og den generelle læring.

Projektet er startet i 2014 som foreløbigt 2 års projekt, der fortsættes.

Der skal sikres opsamling af viden/metoder, så alle udsatte familier får gavn af den viden/de metoder, der samles op.

Vi måler det sådan:

Ekstern/intern løbende afrapportering ud fra succeskriterier i forhold til børnene.

Tema 15: Sundhedsområdet**Hér er vi i 2021:**

- a. Praksisområdet, den kommunale sundhedsindsats, arbejdsmarkedsindsatsen og sygehusområdet opleves af borgerne og aktørerne som hinandens medspillere på borgernes præmisser.
- b. Randers Kommune yder en differentieret indsats for at mindske uligheden i sundhed.
- c. Randers Kommune ligger i den øverste tredjedel i regionens folkesundhedsundersøgelse.
- d. Der er etableret et videns- og forskningscenter på sundhedsområdet i Randers.
- e. Samarbejdsprojekter mellem Randers Kommunes sundhedsaktører og Randers Sygehus/Århus Universitet/Skejby har skabt nye virksomheder og nye arbejdspladser inden for sundheds-/velfærdsteknologi.

Begrundelse:

Borgerne tager ansvar for deres egen sundhed. Randers Kommune sætter fokus på at skabe større lighed i sundhed, dvs., at der er særligt fokus på at styrke eget-ansvaret i forhold til borgere i udsatte positioner.

En indsats på tværs af skole-/uddannelses-, arbejdsmarkeds- og sundhedsområdet vil resultere i samlet større livskvalitet og færre udgifter.

Der skal sættes ind såvel i forhold til det somatiske som det psykiatriske område.

Randers "går efter" viden og kompetenceløft på alle planer – sundhedsområdet er et logisk fokusområde.

Skal understøttes af bl.a.:

Indsatsen fra Randers Kommune understøtter "de gode vaner", hvor børn og unge er i institutioner og skoler.

Sundhedscentret udgør et fortsat stærkt miljø omkring sundhedsaktørerne, der inspirerer hinanden til at prøve nyt/gå efter nye måder/mål.

I evt. sundhedshøjskolemodel skal der arbejdes for at skabe videns- og forskningsmiljø.

Der skal sikres for borgerne smidige og fagligt velfungerende overgange mellem de regionale og kommunale opgaveområder.

Ideerne i projekt "Tjek dit helbred" skal udbredes til alle borgere.

Vi måler det sådan:

Der skal opstilles måltal, der kan tjekkes.

Tema 16: De lokale fællesskaber (medborgerskab/civilsamfundet)

Hér er vi i 2021:

- a. Alle kommunale decentrale opgaveområder (skoler, daginstitutioner, ældrecentre, bofællesskaber, kulturinstitutioner, grønne områder etc.) har rammer til/forventes selvstændigt at gå i samspil med medborgerne om hvordan, man deler ansvar for borgernes lokale fællesskaber.

Begrundelse:

Det vil være i rummet mellem den faglige professionalisme, medborgernes indsats via foreninger eller direkte at fællesskabernes udviklingspotentiale ligger.

Skal understøttes af bl.a.:

Byrådet udmelder, at al visiteret/myndighedsbehandling selvsagt foregår via ansatte professionelle kræfter. At det decentrale opgaveområde derudover har frihed til at udvikle samspil lokalt – så alle i princippet kan udvikle sig forskelligt.

Mange medborgere ønsker en indsats via en frivillig forening, andre via direkte aftale med den lokale institution mv. Der lægges ikke centrale regler ned over den udvikling.

Der er af forvaltningen lagt overordnede retningslinjer ud for samspillene – der findes mange modeller rundt om i kommunerne. Det er vigtigt, at ledere og medarbejdere har et godt ejerskab til udviklingen (men de må samtidig gerne blive udfordret af nye måder at skabe lokal udvikling på).

Byrådet vil følge og løbende evaluere området – der er forskellige vurderinger af styrker og risici.

Vi måler det sådan:

Der evalueres løbende med faktiske tal for udviklingen og tilfredshedsmålinger hos dem, det berører (elever, beboere, pårørende, lokalområde etc.) og hos ledere og medarbejdere.

Det er et område, hvor det kan være godt at få tilknyttet forskning. Eks. for dokumentation for lavere konfliktniveau i klasse, hvor en "skoletante" er social bisidder.

6. Element: Branding - Randers skal brandes

Hér er vi i 2021:

- a. Randers har en troværdig brandingstrategi, der bruges og fænger.
- b. Borgerne i Randers er stolte af byen og mulighederne og taler den op.
- c. 75 % af alle voksne borgere i Randers kender brandingstrategiens hovedpunkter.

Begrundelse:

"Danmarks bedste handelsby" er et troværdigt brand allerede i 2014. Andre særkender vil også karakterisere andre byer/kommuner, hvilket ikke gør dem dårlige/forkerte.

Randers skal brandes/sælges med flere alternative slogans.

Skal understøttes af bl.a.:

Byrådet inddrager særlig ekspertise, når brandingstrategien efterfølgende visionsprocessen skal udvikles.